

'Nee, zeker geen tweedehands lever'

In het Academisch Ziekenhuis Groningen is een dominotransplantatie uitgevoerd. Een patiënt in Groningen kreeg een donorer terwijl een patiënt in Rotterdam de lever kreeg die bij de man in Groningen was verwijderd. Dr Koert de Jong voerde de operatie uit.

Dr. Koert de Jong

Dominotransplantatie? Een mooi woord!

"Ja, het gaat om het ene steentje dat het andere steentje omstoot. Wat we gedaan hebben is een lever verwijderen die te veel abnormaal eiwit produceert. Dat zet zich af op de zenuwen, die daardoor op termijn niet meer goed functioneren. De grap is dat het wel 20 tot 30 jaar duurt voor er symptomen van ziekte zijn. De ontvanger kan er dus zo lang prima mee functioneren. Als je zorgt dat de ontvanger wat ouder is, is de kans groot dat hij al aan iets anders overleden is voordat de lever aanleiding tot problemen geeft."

De ontvanger hoeft zich dus niet bekocht te voelen?

"Zeer beslist niet. Iemand had het hier over een tweedehands lever, maar zo zou ik het niet willen noemen. Het is in principe een prima orgaan met een klein defectje. Vergelijk het met een auto waarvan de ruitenwissers niet werken. Die auto is ook niet ineens geen cent meer waard."

En uw patiënt is dus orgaandonor en ontvanger tegelijk?

"Ja. Beide patiënten hebben we goed van te voren kunnen inlichten. De ontvangers bij dit soort operaties zijn vaak mensen met een tumor, die kunnen niet lang op de wachtlijst blijven staan, want als de tumor groter is dan vijf centimeter opereren we niet meer."

De patiënt hier moest toestemming geven voor het hergebruik van zijn lever. Dat durfde hij natuurlijk niet te weigeren!

"Dat kan leiden tot hele ingewikkelde ethische discussies, inderdaad. In hoeverre een patiënt die nog afhankelijk van je is, je iets kan weigeren. Maar we hebben hem goed voorgelicht, want er is wel degelijk een extra risico aan verbonden voor de donor. Al is dat risico heel klein, laat ik dat benadrukken. Maar de operatie om de lever te verwijderen ziet er iets ingewikkelder uit. Als er voldoende aanbod van donororganen zou zijn, zouden we dit niet doen."

Wordt dominotransplantatie dagelijkse kost?

"Voor Nederland was dit de eerste keer. In Scandinavische landen en Portugal komt de ziekte van die lever vaker voor, daar is het ook al vaker gebeurd. Maar echt vaak zal het niet gebeuren. Het aantal patiënten met deze aandoening is vrij beperkt."

Moeten deze patiënten op de wachtlijst komen? Ze leven toch ook weer een orgaan?

"Nee, een bonusregeling kun je niet maken. Het is niet gezegd dat de patiënt die je met de ruillever gaat opereren, bovenaan de wachtlijst staat. De ontvanger wordt heel streng geselecteerd, je kunt zo'n lever niet zomaar in iedereen zetten. Dus het blijft nodig om netjes op je beurt te wachten."

Hoe is het met beide patiënten?

"Naar omstandigheden goed, maar het blijft natuurlijk een zware operatie. Ik heb uiteraard met Rotterdam gebeld. Ook daar gaat het prima."